

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 478, 22.10.2024

Biroul permanent al Senatului

565, 4.11.2024

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii 334 din 17 iulie 2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, în scopul asigurării independenței și pluralismului presei.

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii 334 din 17 iulie 2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, în scopul asigurării independenței și pluralismului presei. (b478/23.09.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/4072/01.10.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1051/02.10.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii 334 din 17 iulie 2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul prevederii acordării unor subvenții de la bugetul de stat entităților mass-media reprezentând 50% din bugetul alocat partidelor politice. Totodată se propune abrogarea art. 25 lit. e) din actul normativ de bază, care prevede posibilitatea efectuării de către partidele politice a

cheltuielilor pentru presă și propagandă din veniturile provenite din subvenții de la bugetul de stat.

2. Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. b) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La **prima** dispoziție, care vizează, în fapt, completarea **art. 1 alin. (2)** din actul normativ de bază cu o nouă literă, **lit. f)**, semnalăm că pluralismul presei nu poate fi un principiu aplicabil finanțării partidelor politice, alături de cele enumerate la lit. a) - e). Prin urmare, respectivul principiu **nu poate fi introdus în actul normativ de bază.**

5. Soluțiile preconizate pentru **art. 18 alin. (1¹)**, referitoare la subvențiile de la bugetul de stat acordate presei, nu se circumscriu obiectului de reglementare al acestui articol și nici măcar obiectului de reglementare al actului normativ de bază. Astfel, Legea nr. 334/2006 „reglementează finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și controlul finanțării activității partidelor politice și a campaniilor electorale”, potrivit art. 1 din aceasta.

Potrivit proiectului, subvențiile respective ar urma să fie acordate entităților de presă direct de la bugetul de stat, și nu prin bugetele partidelor politice, ca urmare a deciziilor acestora. Prin urmare, reglementarea acestor **aspecte nu se circumscrie finanțării activității partidelor politice**, iar includerea acesteia în proiect creează confuzie privind domeniul de aplicare al actului normativ de bază, fiind de natură a afecta claritatea, precizia și previzibilitatea acestuia.

În acest context, menționăm că, prin **Decizia nr. 214/2019**, Curtea Constituțională a reținut că „*în cazul de față cele două materii nu sunt conexe, vizează scopuri diferite, astfel că reglementarea lor printr-un singur act normativ nu numai că nu era necesară, dar impietează asupra unicității reglementării în materie, ca exigență a tehnicii legislative. Deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea a reținut că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și*

conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară (...) Curtea a constatat că reglementarea adoptată cu nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice”.

Prin urmare, introducerea unor dispoziții în actul normativ de bază care nu se circumscriu obiectului de reglementare al acestuia și nici nu sunt conexe acestuia, contravine principiului **unicității reglementării în materie**, prevăzut de **art. 14 din Legea nr. 24/2000**, republicată, propunerea legislativă fiind susceptibilă de a aduce atingere dispozițiilor **art. 1 alin. (5) din Constituție**.

Observațiile sunt valabile și pentru și **art. 18 alin. (3¹)**.

6. Referitor la soluțiile propuse pentru completarea **art. 18 alin. (2¹)**, constatăm că, **în fapt**, prin acestea se reglementează două aspecte diferite, fără o conexitate reală: pe de o parte, se reduce cu 50% bugetul anual acordat partidelor politice, iar pe de altă parte, se prevede acordarea unor subvenții entităților de presă în valoare totală egală cu subvențiile acordate partidelor politice.

Această soluție nu este în acord cu **principiului specializării bugetare**, consacrat de art. 12 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare. Potrivit acestei dispoziții, „Veniturile și cheltuielile bugetare se înscriu și se aproba în buget pe surse de proveniență și, respectiv, **pe categorii de cheltuieli**, grupate după natura lor economică și **destinația acestora**, potrivit clasificăției bugetare”.

Întrucât subvențiile acordate partidelor politice și subvențiile destinate presei sunt categorii de cheltuieli distincte, fiecare cu destinații diferite, se impune evidențierea separată a acestora în buget.

Modificarea cuantumului subvențiilor acordate partidelor politice se poate realiza printr-o intervenție legislativă asupra Legii nr. 334/2006, cu modificările și completările ulterioare. În schimb, acordarea de subvenții unor entități de presă nu se poate realiza printr-o intervenție asupra aceleiași legi întrucât excedează obiectului său de reglementare, așa cum am arătat mai sus.

Prin urmare, norma analizată nu poate fi adoptată în forma propusă.

7. La textul propus pentru **art. 18 alin. (3¹)**, norma este echivocă prin folosirea unor termeni precum „organele mass-media”, „profil politic” sau „**redacții** cu profil politic”. Ambiguitatea termenilor utilizați creează premisele ca interpretarea dispozițiilor propuse să fie una subiectivă, cu consecință aplicării acesteia în mod discriminatoriu.

În plus, nu este clar cum se vor aplica unele dintre criteriile enumerate în teza a doua în vederea acordării subvențiilor, norma fiind astfel lipsită de previzibilitate. Pe de altă parte nu există niciun criteriu referitor la un nivel minim al conținutului politic (număr de caractere, număr de ore) necesar pentru obținerea subvenției. De asemenea, nu este clar cine analizează îndeplinirea cerințelor enumerate.

Prin urmare, soluțiile legislative preconizate sunt susceptibile și din această perspectivă de încălcarea **dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție**.

Pe de altă parte, dincolo de lipsa de claritate, precizie și previzibilitate a normei, rezultă clar intenția inițiatorilor de a acorda subvenții doar acelor entități care abordează subiecte politice. Această soluție creează premisele reducerii spațiului acordat de către entitățile media pentru alte tipuri de informații decât cele cu caracter politic, corelativ cu alocarea unui spațiu suplimentar pentru subiecte politice. Or, potrivit art. 31 alin. (2) și (4) din Constituție, autoritățile publice și mijloacele de informare în masă sunt obligate să asigure o informare corectă a cetățenilor indiferent de subiectul informației, nu doar în cazul celor având caracter politic.

Prin urmare, norma propusă este susceptibilă și de încălcarea dispozițiilor **art. 16 alin. (1) din Constituție**, referitoare la egalitatea cetățenilor în fața legii, coroborate cu cele ale **art. 31 alin. (2) și (4)** prin aceea că instituie o discriminare pentru cetățenii interesați de alte subiecte de interes public decât cele din domeniul politic.

8. Referitor la norma propusă pentru **art. 23 alin. (1¹)**, semnalăm soluția potrivit căreia entitățile de presă primesc subvențiile de la stat prin bugetul Autorității Electorale Permanente, nu este compatibilă cu rolul acestei instituții. Astfel, potrivit **art. 100 alin. (1) din Legea nr. 208/2015**, „Autoritatea Electorală Permanentă este o instituție administrativă autonomă cu personalitate juridică și cu competență generală în materie electorală, care are misiunea de a asigura organizarea și desfășurarea alegerilor și a referendumurilor, precum și **finanțarea partidelor politice** și a campaniilor electorale, cu

respectarea Constituției, a legii și a standardelor internaționale și europene în materie”.

Prin urmare, soluția propusă nu poate fi adoptată.

9. Referitor la abrogarea art. 25 alin. (1) lit. c) din actul normativ de bază, care permitea partidelor politice să efectueze cheltuieli pentru presă și propagandă din veniturile provenite din subvenții de la bugetul de stat, apreciem că propaganda desfășurată de partidele politice, inclusiv prin intermediul presei, reprezintă un mijloc esențial de îndeplinire a activității prin care „partidele politice promovează valorile și interesele naționale, pluralismul politic, contribuie la formarea opiniei publice, participă cu candidați în alegeri și la constituirea unor autorități publice și stimulează participarea cetățenilor la scrutinuri, potrivit legii”, potrivit art. 2 din Legea 14/2003, republicată.

Abrogarea normei în discuție limitează posibilitatea partidelor politice de a se adresa electoratului și de a influența formarea opiniei publice în îndeplinirea rolului lor constituțional. Prin urmare, soluția legislativă preconizată afectează capacitatea partidelor politice de desfășurare a activităților prevăzute de lege prin care acestea contribuie la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor, potrivit **art. 8 alin. (2) din Constituție.**

*

* *

Față de cele de mai sus, propunerea legislativă nu poate fi adoptată.

PRESEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 1068/21.10.2024

L. nr. 334/2006

M. Of. nr. 632/21 iul. 2006

Lege privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

1. promulgată prin D. nr. 972/2006 M. Of. nr. 632/21 iul. 2006
 Decret pentru promulgarea Legii privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale
2. modificări prin O.U.G. nr. 1/2007 M. Of. nr. 97/8 feb. 2007
 Ordonanță de urgență privind unele măsuri pentru organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European *modifică art. 53*
 respinsă prin L. nr. 251/2009 M. Of. nr. 462/3 iul. 2009
 ieșit din vigoare
3. modificări prin O.U.G. nr. 8/2007 M. Of. nr. 134/23 feb. 2007
 Ordonanță de urgență pentru modificarea art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2007 privind unele măsuri pentru organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European și a art. 9 2 alin. (1) din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European *abrogă art. 53; suspendă, până la data de 31 dec. 2007 inclusiv, dispozițiile referitoare la acordarea subvențiilor de la bugetul de stat cuprinse în art. 14-19*
 respinsă prin L. nr. 290/2009 M. Of. nr. 653/2 oct. 2009
 ieșit din vigoare
4. modificări prin O.U.G. nr. 32/2008 M. Of. nr. 217/21 mar. 2008
 Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale și pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale *modifică art. 26 alin. (2) lit. c); introduce lit. j) la art. 30 alin. (2)*
 aprobată prin L. nr. 4/2009 M. Of. nr. 104/20 feb. 2009
5. modificări prin O.U.G. nr. 66/2008 M. Of. nr. 409/30 mai 2008
 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și pentru modificarea Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali *modifică art. 38 alin. (1); introduce alin. (1¹) la art. 38*
 aprobată cu modificări prin L. nr. 50/2009 M. Of. nr. 190/26 mar. 2009
6. modificări prin O.U.G. nr. 98/2008 M. Of. nr. 630/29 aug. 2008
 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale *modifică art. 9 alin. (2) lit. a), art. 21 alin. (5), art. 23 alin. (2), art. 26 alin. (2) lit. b), art. 26 alin. (3) lit. b), art. 26 alin. (8), art. 30 alin. (2) lit. a), art. 32 alin. (1), art. 36 alin. (3), art. 38 alin. (1¹), art. 41 alin. (1); introduce alin. (3¹) la art. 5, alin. (4¹) la art. 5, alin. (4¹) la art. 19, alin. (1¹) la art. 26, alin. (6¹) - (6³) la art. 26, alin. (9) la art. 26, alin. (1¹) la art. 30, lit. a¹) la art. 30 alin. (2), alin. (1¹) și (1²) la art. 31, alin. (3) la art. 31*
 aprobată prin L. nr. 91/2009 M. Of. nr. 246/14 apr. 2009
Dispune republicarea cu renumerotare

7. modificări prin L. nr. 4/2009 M. Of. nr. 104/20 feb. 2009
 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2008 privind modificarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale și pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale *aprobă O.U.G. nr. 32/2008*
8. modificări prin L. nr. 50/2009 M. Of. nr. 190/26 mar. 2009
 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2008 pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și pentru modificarea Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali *aprobă O.U.G. nr. 66/2008*
9. modificări prin L. nr. 91/2009 M. Of. nr. 246/14 apr. 2009
 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 98/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale *aprobă O.U.G. nr. 98/2008*
10. modificări prin L. nr. 251/2009 M. Of. nr. 462/3 iul. 2009
 Lege pentru respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2007 privind unele măsuri pentru organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European *respinge O.U.G. nr. 1/2007*
- ieșit din vigoare - scos din evidență
11. modificări prin L. nr. 290/2009 M. Of. nr. 653/2 oct. 2009
 Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 8/2007 pentru modificarea art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2007 privind unele măsuri pentru organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European și a art. 9 2 alin. (1) din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European *respinge O.U.G. nr. 8/2007*
- ieșit din vigoare - scos din evidență
12. republicare cu renumerotare M. Of. nr. 510/22 iul. 2010
 Lege privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale
13. completat prin L. nr. 124/2011 M. Of. nr. 433/21 iun. 2011
 Lege pentru completarea art. 12 alin. (1) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale *introduce lit. h) la art. 12 alin. (1)*
14. modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012
 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal *abrogă, la data de 1 februarie 2014, art. 36 alin. (3)*
- Dispune republicarea cu renumerotare**
 (v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

15.	modificări prin	L. nr. 113/2015	M. Of. nr. 339/18 mai 2015
		Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale	<i>modifică art. 1, art. 3, art. 4 alin. (4) și (5), art. 5, art. 8 alin. (1) și (2), art. 9, art. 11 alin. (1) și (3), art. 12 alin. (1) lit. b)-d), art. 12 alin. (3), art. 13 alin. (4), art. 14 alin. (3) și (4), art. 18, art. 19 alin. (1), art. 21 alin. (1), art. 23, art. 24 alin. (1), art. 25 alin. (2), art. 26, art. 29, art. 30, art. 31, art. 32, art. 34, art. 35 alin. (1) și (2), art. 35 alin. (4), art. 36, art. 38, art. 39, art. 41, art. 42 alin. (1), art. 48, art. 49, art. 52;</i> <i>introduce art. 3¹, art. 5¹-5³, alin. (6) la art. 10, lit. i) la art. 12 alin. (1), art. 16¹, lit. m)-s) la art. 20 alin. (1), art. 23¹ - 23³, art. 34¹, alin. (3¹) la art. 35, art. 35¹, art. 36¹, art. 38¹, art. 38², art. 49¹;</i> <i>abrogă art. 20 alin. (1) lit. l), art. 27, art. 33, art. 50</i>
Dispune republicarea cu renumerotare			
16.	republicare cu renumerotare		M. Of. nr. 446/23 iun. 2015
		Lege privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale	
17.	modificări prin	L. nr. 78/2016	M. Of. nr. 330/28 apr. 2016
		Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale	<i>modifică art. 16 alin. (1) lit. e), art. 28 alin. (3), art. 30 alin. (5), art. 31 alin. (4), art. 33 alin. (2), art. 52 alin. (1), (2) și (4);</i> <i>introduce alin. (14) la art. 28, art. 34¹, art. 34², art. 41¹, alin. (12) la art. 48</i>
18.	modificări prin	O.U.G. nr. 44/2016	M. Of. nr. 682/2 sep. 2016
		Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale	<i>modifică art. 48 alin. (10) și (12) ;</i> <i>introduce art. 48¹</i>
	aprobată cu completări prin	L. nr. 3/2017	M. Of. nr. 48/17 ian. 2017
19.	modificări prin	L. nr. 183/2016	M. Of. nr. 828/19 oct. 2016
		Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale	<i>modifică art. 36 alin. (3) și art. 48 alin. (11);</i> <i>introduce alin. (3¹) și (3²) la art. 36, alin. (2¹) și (2²) la art. 42 și alin. (13) la art. 48</i>
20.	modificări prin	L. nr. 3/2017	M. Of. nr. 48/17 ian. 2017
		Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale	<i>modifică art. 25 alin. (1)</i>
21.	modificări prin	L. nr. 34/2018	M. Of. nr. 55/18 ian. 2018
		Lege pentru modificarea art. 18 alin. (2) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale	<i>modifică art. 18 alin. (2)</i>

22.	modificări prin	O.U.G. nr. 29/2019	M. Of. nr. 358/8 mai 2019	Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, precum și pentru unele măsuri pentru organizarea alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European și a referendumului național din 26 mai 2019	<i>modifică art. 38 alin. (2) lit. f), art. 42 alin. (2)</i>
23.	modificări prin	L. nr. 148/2019	M. Of. nr. 617/25 iul. 2019	Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală	<i>modifică art. 28, art. 30, art. 34 alin. (4)-(6), (12) și (13), art. 47 alin. (1), art. 48 alin. (11)</i>
24.	modificări prin	L. nr. 202/2020	M. Of. nr. 849/16 sep. 2020	Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală	<i>modifică art. 30 alin. (3)</i>
25.	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 686/2020	M. Of. nr. 1313/30 dec. 2020	Decizia nr. 686 din 30 septembrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 23 alin. (3) și ale art. 25 alin. (1) lit. v), w) și y) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale	<i>art. 23 alin. (3)</i>